

Spis treści

Michel Balard i jego dzieło (<i>Waldemar Ceran</i>).....	5
Przedmowa. .	.11

Część pierwsza STANWIEDZY

Rozdział pierwszy	
POCZĄTKI EKSPANSJI	19
„Mahomet i Karol Wielki”	19
Rzym i Konstantynopol w XI wieku	23
Łacinnicy w Konstantynopolu i w Cesarstwie Bizantyńskim (IX-XI wiek) . .	25
Kupcy zachodni w Konstantynopolu przed rokiem 1095	25
Łacińscy najemnicy w Bizancjum	30
Łacinnicy w Egipcie i w Syro-Palestynie przed rokiem 1095	31
Pielgrzymki do Jerozolimy przed 1095 rokiem.....	33
Pielgrzymka do Jerozolimy, czyn egzystencjalny.....	34
Jerozolima, święte miasto chrześcijan	35
Drogi i aktorzy pielgrzymki w XI wieku	36
Rozdział drugi	
WSTRZĄS SPOWODOWANY KRUCJATAMI (XII WIEK).....	39
Idea i realia krucjaty w XII wieku.....	39
Zarys historiografii krucjaty.....	40
Apel Urbana II i odpowiedź chrześcijan	44
Ślubowanie i przywileje krzyżowców	45
Formowanie składu wyprawy krzyżowej	48
Finansowanie	51
Organizacja	52
Marszruty krzyżowców	54
Krótki przegląd wypraw krzyżowych.....	58
Pierwsza wyprawa krzyżowa	58
Z Zachodu do Konstantynopola.....	58
Z Konstantynopola do Jerozolimy	60
Powstanie Królestwa Jerozolimskiego	62
Druga wyprawa krzyżowa	63
Ludwik VII.....	65
Konrad III	66

Trzecia krucjata.....	67
Początek i nawoływanie do krucjaty.....	57
Rekrutacja, stan liczebny, finansowanie	gg
Wodzowie krucjaty.....	gg
Pielgrzymki do Jerozolimy w XII wieku	72
Ekspansja Normanów (XI-XII wiek).....	7g
Warunki i cele ekspansji normandzkiej.....	78
Pierwsza ekspansja normańska: Robert Guiscard (1081-1085)	
iBoemund(1097-1108)	79
Ostatnie ekspedycje Normanów przeciwko Bizancjum.....	81
 Rozdział trzeci	
PAŃSTWA ŁACIŃSKIE NA WSCHODZIE W XII WIEKU.....	83
Hrabstwo Edessy (1098-1150)	83
Powstanie i ewolucja hrabstwa Edessy.....	85
Struktura hrabstwa Edessy	86
Księstwo Antiochii w XII wieku.....	87
Powstanie i ewolucja księstwa w XII wieku.....	87
Struktura i instytucje księstwa Antiochii.....	90
Hrabstwo Trypolisu w XII wieku.....	92
Powstanie i ewolucja hrabstwa w XII wieku	92
Struktura i instytucje hrabstwa Trypolisu.....	94
Łacińskie Królestwo Jerozolimskie w XII wieku.....	96
Władcy	96
Gotfryd z Bouillon, obrońca Świętego Grobu (1099-1100).....	96
Baldwin I (1100-1118).....	98
Baldwin II (1119-1131)	99
Fulko z Andegawenii (1131-1143).....	99
Kontestowana regentka: Melisanda, królowa jerozolimska	
(1143-1152).....	101
Baldwin III (1143-1163).....	102
Amalryk I (1163-1174)	103
Baldwin IV (I 174-1185).....	104
Od 1185 do 1187 roku.....	
Władza króla i instytucje królestwa.....	106
Władza królewska	106
Instytucje Królestwa Jerozolimskiego	107
System feudalny.....	109
Zaludnienie Ziemi Świętej w XII wieku.....	112
Sytuacja Franków w 1099 roku i ponowne zaludnianie	
Jerozolimy	113
Kolonizacja miejska	116
Ludność łacińska: „Pulanie”	118
Ludność łacińska: Włosi.....	120

Nobilowie i senioraty.....	121
Ludność tubylcza.....	123
Muzułmanie.....	123
Chrześcijanie wschodni	124
Druzowie.....	126
Żydzi	127
Obrona Ziemi Świętej	129
Skład armii.....	129
Strategia i taktyka	132
Fortyfikacje.....	135
Kościół łaciński i Kościoły wschodnie	138
Założenie Kościoła łacińskiego w Ziemi Świętej	138
Organizacja Kościoła łacińskiego	140
Stosunki z Kościołami wschodnimi	141
Zakony rycerskie	143
Zakon Szpitala Świętego Jana z Jerozolimy (szpitalnicy).....	143
Zakon Świątyni (templariusze).....	145
Zakon Szpitala Najświętszej Panny Marii Domu Niemieckiego w Jerozolimie (krzyżacy).....	146
Rozdział czwarty	
ROZWÓJ GOSPODARCZY (XII WIEK)	149
Rolnictwo w Ziemi Świętej	149
Kolonizacja wiejska	149
Produkcja rolna	152
Łacinnicy w Bizancjum w XII wieku	154
Najemnicy i dygnitarze łacińscy w Bizancjum	154
Ekspansja handlowa w XII wieku	156
W Syro-Palestynie.....	156
Osiedlanie się Włochów w Syro-Palestynie	156
Przywileje przyznawane włoskim republikom morskim	159
Organizacja działalności handlowej	163
Handel.....	165
W Egipcie	166
W Cesarstwie Bizantyńskim	169
Wenecjanie	169
Pizańczycy	172
Genuńczycy.....	174
Piractwo.....	176
Rozdział piąty	
PODZIELONE KULTURY?	179
Pomieszanie kultur w XII wieku . .	. 179

Życie intelektualne w faktoriach i państwach frankońskich w XII wieku	180
Wymiana umiejętności technicznych	182
Sztuka krzyżowców	183
Zaczątki akulturacji	186
Życie intelektualne w państwach łacińskich w XIII wieku	187
Wytwórczość artystyczna	189
Czy łaciński Wschód był pośrednikiem kulturalnym?	193
Społeczeństwo łacińsko-orientalne?	196
 Rozdział szósty	
KRUCJATY W XIII WIEKU	201
Czwarta krucjata i jej konsekwencje	201
Czwarta krucjata	201
Początki i wezwanie do krucjaty	201
Rekrutacja, stan liczebny, finansowanie	201
Wyprawa	202
Kto zawinił?	208
Rozłam chrześcijaństwa	209
„Partitio Romanie”	210
Kradzież relikwii	212
Kościół Łaciński w Konstantynopolu	213
Wojny i krucjaty (XIII wiek)	214
Krucjata dzieci (1212)	214
Piąta krucjata (1217-1221)	215
Początki i wezwanie do krucjaty	215
Rekrutacja, stan liczebny, finansowanie	216
Wyprawa	217
Krucjata Fryderyka II (1228-1229)	219
Krucjaty Kapetyngów	222
Krucjata Tybalda IV z Szampanii (1239-1240)	222
Siódma krucjata (1248-1254)	224
Ósma krucjata (1270)	229
Wojny „kolonialne”	232
Od 1204 do 1261 roku	234
Od 1261 roku do bitwy pod Curzolą(1294-1299)	
 Rozdział siódmy	
PAŃSTWA ŁACIŃSKIE NA WSCHODZIE W XIII WIEKU	239
Państwa Franków w Syro-Palestynie	239
Antiochia i Trypolis w XIII wieku	239
Królestwo Akki	241
Królestwo bez króla?	241

Interwencja Mongołów	243
Społeczeństwo frankońskie bez sternika?.....	244
Koniec państw łacińskich w Syro-Palestynie	246
Niszczenie państw łacińskich przez Bajbarsa (1260-1277)	246
Upadek państw łacińskich; Kalawun i al-Aszraf Chalil (1279-1291)	247
Królestwo Cypru	249
Państwa powstałe w wyniku czwartej krucjaty.....	252
Cesarstwo Łacińskie w Konstantynopolu	253
Cesarstwo do 1216 roku	253
Cesarstwo zdominowane przez Wenecję	255
Życie w Cesarstwie Łacińskim.....	255
Wegetacja i upadek Cesarstwa Łacińskiego	257
Księstwo Morei.....	258
Formowanie się kolonialnej domeny weneckiej	263
Kreta w XIII wieku	263
Weneckie posiadłości na Morzu Egejskim.....	267

Rozdział ósmy

HANDEL LEWANTYŃSKI W XIII WIEKU	271
Kupcy zachodni w Romanii	271
W Konstantynopolu	271
W Grecji frankońskiej	274
Zachodnia penetracja na Morze Czarne	275
Przed rokiem 1261	276
Sieć faktorii zachodnich w XIII wieku	278
Zachodnia faktoria na Morzu Czarnym: założenie Kaffy.....	279
Kupcy zachodni we wschodniej części Morza Śródziemnego.....	281
Kupcy zachodni na Cyprze	281
Zachodni kupcy w Armenii Cylicyjskiej.....	283
Handel zachodni w Syro-Palestynie.....	285
Handel zachodni w Egipcie.....	290

Rozdział dziewiąty

PIELGRZYMKI I MISJE CHRZEŚCIJAŃSKIE W XIII WIEKU	295
Pielgrzymki do Jerozolimy	295
Pielgrzymki do miejsc świętych w XIII wieku	295
Transport pielgrzymów i ich pobyt w Ziemi Świętej.....	297
Misje chrześcijańskie i Kościoły katolickie na Wschodzie	298

Rozdział dziesiąty

ŁACINNICY, GRECY, MAMELUCY I OSMANOWIE (XIV-XV WIEK). .	305
Wojny, ligi i krucjaty.....	305

Odzyskać Ziemię Świętą	306
Zakaz handlu z Saracenami.....	306
Plany odzyskania Ziemi Świętej.....	309
Bizancjum, Wenecja i Genua w XIV wieku	314
Panowanie Andronika II (1282-1328)	314
Emiraty tureckie, Zachód i reakcje bizantyńskie (1328-1355).....	317
Zachód, Bizancjum i Turcy w drugiej połowie XIV wieku.....	319
Bizancjum i włoskie republiki morskie w drugiej połowie XIV wieku	321
Zachód a upadek Konstantynopola	325
Burgundia i krucjata w XV wieku	329
Idea krucjaty na dworze burgundzkim.....	330
Przygotowania do krucjaty.....	331
Terytoria kolonizowane	332
Ludzie z Zachodu w świecie egejskim i bałkańskim w XIV wieku	333
Chios genueńska (XIV-XV wiek).....	337
Dwa podboje wyspy Chios	339
Oryginalny rząd kolonialny: mahona	341
Struktury społeczne	343
Kreta wenecka (XIV-XV wiek).....	345
Struktury społeczne na Krecie	345
Kreta - wyczyszczana kolonia.....	348
Katalończycy i Outremer.....	351
Kompania Katalońska i księstwo Aten.....	351
Cypr w XIV i XV wieku.....	355
Niestabilna monarchia	356
Kosmopolityczne społeczeństwo	359
Pomyślny rozwój Cypru w pierwszej połowie XIV wieku	360
Famagusta genueńska (1373-1464)	361
Rodos pod władzą rycerzy (XIV i XV wiek)	362
Podbój wyspy i pierwsze lata zakonu.....	362
Miasto Rodos w XIV i XV wieku.....	364
Rodos, wysunięty bastion chrześcijaństwa	366
Łacinnicy na Morzu Czarnym (XIV-XV wiek).....	368
Sieć zachodnich faktorii	369
Kaffa i genueńska Gazaria	372
Administracja faktorii w Outremer	376
Administracja królestwa Lusignanów na Cyprze.....	376
Administracja kolonii genueńskich i weneckich.....	379
System konsularny kupców innych nacji	382

Rozdział jedenasty	
ŁACINNICY I HANDEL LEWANTYŃSKI (XIV-XV WIEK).....	385
Organizacja transportu	385
W Wenecji.....	387
W Genui.....	389
W innych miastach kupieckich	390
Korsarstwo i piractwo	393
Zmienność koniunktury.....	396
Drogi i towary handlowe.....	400
Morze Czarne w wymianie międzynarodowej (XIV-XV wiek).....	400
Cypr	405
Kilka towarów handlu lewantyńskiego	407
 Rozdział dwunasty	
PIELGRZYMKI I MISJE CHRZEŚCJAŃSKIE (XIV-XV WIEK)	417
Pielgrzymki do Jerozolimy w XIV i XV wieku	417
Pielgrzymi udający się do Jerozolimy	418
Organizacja pielgrzymki.....	419
„Geografia sakralna” Ziemi Świętej.....	423
Misje i Kościoły łacińskie na Wschodzie (XIV-XV wiek).....	425
Misja chrześcijańska u Mongołów północnych i w Chinach.....	426
Misje w Persji	427
Dominikanie na Wschodzie . .	. . 428
 Część druga	
BADANIA I DYSKUSJE.....	431
Emigracja zachodnia.....	432
Ilu było krzyżowców?	432
Ilu ludzi z Zachodu na stałe osiedliło się na Wschodzie?	437
Bilans płatniczy	442
Nierówna wymiana?.....	448
 Konkluzja.....	455
 Część trzecia	
INFORMACJE BIBLIOGRAFICZNE: ŹRÓDŁA I LITERATURA	463
Zbiory bibliograficzne i historiografia	464
Czasopisma specjalistyczne	464
Wielkie kolekcje źródeł	464

Najnowsze wydania źródeł (wybór)	455
Zbiory artykułów	455
Bibliografia ogólna	46g
Opracowania ogólne poświęcone krucjatom	459
Pierwsza krucjata	471
Druga krucjata	476
Trzecia krucjata	478
Czwarta krucjata	478
Piąta krucjata	480
Szósta krucjata	481
Siódma i ósma krucjata	481
Krucjaty i ligi w XIV i XV wieku	482
Państwa łacińskie w Syro-Palestynie	484
Zakony rycerskie na Wschodzie	495
Ekspansja handlowa	501
Żegluga i transport morski na Wschód	504
Faktorie i kolonie na Wschodzie	506
Łacinnicy i Cesarstwo Bizantyńskie	520
Romania genueńska	524
Romania wenecka	528
Pielgrzymki	532
Podróże na Wschód	536
Misje	537
Uzupełnienie do wydania polskiego (lata 2004-2009).....	538
Związki Zachodu z Lewantem w X1-XV wieku w polskich publikacjach (<i>Waldemar Cerari</i>).....	545
Przekłady źródeł	545
Prace ogólne, encyklopedie, słowniki	546
Prace monograficzne i artykuły	547
Indeks osób, ludów i dynastii.....	559
Indeks nazw geograficznych i miejsc	571
Indeks rzeczowy.....	583
Spis map i tablic.....	589